

6.1 บทสรุป

สิ่งที่กล่าวมาข้างต้นว่า เรื่องรับของโจรเป็นเหตุอาชญากรรมที่นำมาอภิปราย
กาลจกอาจกล่าวได้ว่า ในส่วนประมวลสิ่งสองสิ่งกฎหมายนี้จะเน้นปัญหาว่าถึงที่ทุกสิ่งทุกอย่าง
รับรู้ และพยายามหาหนทางกำจัดวงจรปราบปรามการกระทำอาชญากรรมในลักษณะนี้

จากการศึกษา วิจัยและศึกษาความเสียหายที่เกิดจากโจรในระบอบกฎหมายที่สร้างขึ้นมา
ของโลกในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะเห็นได้ว่าผลกระทบของกฎหมายที่ไม่ได้มาจากการจัดการรับของ
โจรเช่นเดียวกัน ส่วนวิธีการแก้ปัญหาคือ แก้ไขกฎหมายรับของโจรจากโทษที่รุนแรงลงระบบ
ความเชื่อทางศาสนา รวมทั้งระบอบเศรษฐกิจและการเมืองของสังคมนี้ ๆ ไปรับค่าของสังคม
การปกครองของสังคมกฎหมาย แล้วอาจกล่าวได้ว่า สังคมกฎหมายที่รับรู้ของ
แพทริสซิมด้วยอิทธิพลทางความคิดของระบบเศรษฐกิจ สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม
แองโกล - แซกซอน ส่วนใหญ่เป็น ประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจและการเมืองแบบทุนนิยมเสรี ที่มี
ความหมายอาชญากรรมและกฎหมายแห่งของประเทศในกลุ่มระบบกฎหมายนี้ จึงแสดงออกในลักษณะ
ยอมรับรู้และคุ้มครองกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของเอกชนไว้ได้จน ส่วนในกลุ่มประเทศที่รับ
กฎหมายมาร์กซิสม์ - เลนินนิสม์ ซึ่งไม่มีการแยกกฎหมายอาชญากรรมและแพ่งออกจากกัน
กฎหมายโรมัน แม้จะมีกฎหมายรับของกรรมสิทธิ์ แต่คำว่า "กรรมสิทธิ์" ของระบบกฎหมายนี้

¹ อภิรักษ์ เจริญศิริ, "รวม โขบถลกดุฎฎาที่กล่าวถึงการใช้มรดกผู้ตายกับโทษและบทบัญญัติ
การลงโทษ," : 41.

มาจากถกการกระทำความผิดที่แตกต่างไป ก็คือเป็นของโจรทั้งนั้น เช่นตามกฎหมายจีน และเวีย
นาก็มีหลายประเทศที่จำกัดว่า เฉพาะทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดฐานเป็นโจร ซึ่งระเห
ของโจรได้ เช่น ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น และประเทศไทย เป็นต้น

เกี่ยวกับสภาพจิตใจของผู้กระทำความผิดการรับของโจร ในระบบกฎหมายคอมมอนลอร์ "การ
ทางจิตของจำเลยที่กฎหมายต้องการคือ เจตนาชั่วร้าย (Mens rea) ซึ่งมีความแตกต่าง
ไปจากเจตนาหรือประมาทของประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายภาคพื้นยุโรป ที่เรียกว่า บรรทัดฐาน
ว่าด้วยความรับผิดชอบ (Normative concept of guilt)¹ แต่สำหรับกฎหมายไทย ซึ่ง
ถือว่า เป็นประเทศที่ใช้กฎหมายในระบบประมวลกฎหมายเจตนาวิเศษ คือมองว่า เป็นความผิดที่
ต้องเต็มใจไว้ใจรักเขม ถ้าไม่เต็มใจไว้ใจก็มองผิดตามเจตนาธรรมดา ตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา 59 ถึงที่กล่าวมาคำว่า เลิกใจในเรื่องเจตนาชั่วร้าย เป็นเรื่องของกฎหมายคอมมอนลอร์
ดังนั้น การพิจารณาความผิดฐานรับของโจรตามกฎหมายไทย จึงไปต้องพิจารณาเรื่องเจตนา
ทุจริตแล้วอย่างใด

ส่วนปัญหาในกฎหมายสารบัญญัติที่เกี่ยวเนื่องและใกล้เคียงกันบ้างก็กระนั้นแล้ว เช่น ได้
ดังที่ เช่น เฉพาะทรัพย์สินที่ได้มาโดยการกระทำความผิดลักษณะต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา 357 วรรคต้น ที่บัญญัติไว้ในการรับของโจรตามกฎหมายได้ ในกรณีที่ทรัพย์สิน
ที่เป็นของโจรถูกแปรสภาพไปเป็นทรัพย์สินอย่างอื่น ดังเช่น รถยนต์ที่ขโมยไปเป็นของโจรต่อไป
หากทรัพย์สินที่เป็นของโจรถูกแปลงเป็นอื่นก็นำไปเป็นของโจรด้วยทรัพย์สินนั้นก็ยังคงถือว่าเป็น
เป็นของโจรอยู่ ส่วนในกรณีที่ทรัพย์สินที่ได้มาเช่นหรือถูกแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินอื่นได้มาจากการ
กระทำความผิด ไม่ว่าทรัพย์สินเดิมจึงไม่เป็นของโจร สำหรับนายธนาคารที่กลางในการได้ทรัพย์สิน
คืนไปเจ้ากลางรวมทั้งทรัพย์สินไว้เพื่อคืนให้ เจ้าของหรือ เจ้าแห่งตำรวจ ย่อมไม่มีความผิดฐาน
รับของโจร เพราะมีใจกระทำการอันเป็นความผิดต่อเจ้าของทรัพย์สิน แต่ได้ไว้เพื่อประโยชน์
ของเจ้าของทรัพย์สินเอง

¹ อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ, "การพิจารณาความผิดฐานรับของโจรในประเศสหรัฐอเมริกา :
ระบบการพิจารณาคดีแบบไอบีซีแซน," วารสารนิติศาสตร์ 10(2521) : 443.

สำหรับโครงการกฎหมายวิธีสบัญญัติในความนิกรานรับของโจรนั้น ถ้าจะกล่าวถึงระบบ การพิจารณาพิพากษาของประเทศไทยแล้ว อาจกล่าวได้ว่าเป็นระบบที่คล้ายคลึงกับระบบที่ใช้ กันอยู่ในประเทศภาคพื้นยุโรป อันมีประเทศเยอรมันนีและฝรั่งเศสเป็นต้นฉบับ นอกจากนี้ยังรวม เอาหลักกฎหมายวิธีพิจารณาของประเทศไทยที่ได้นำกฎหมายจารีตประเพณีเข้าไว้อีกด้วย¹ จะเห็น ได้ว่ากฎหมายสารบัญญัติคือประมวลกฎหมายอาญา ได้แยกความนิกรานรับของโจรออกเป็นฐาน หนึ่งต่างหากจากความนิกรที่กระทำโดยตรงต่อตัวทรัพย์สินแล้ว แต่กฎหมายวิธีสบัญญัติ อันหมายถึง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมเมื่อปี พ.ศ. 2522 ก็ได้ให้ความ สะดวกแก่ศาลที่จะใช้ดุลยพินิจเลือกบทลงโทษจำเลยได้ และแม้บทบัญญัติดังที่กล่าวถึงนี้² จะช่วย ใ้ให้การฟ้องคดีในหน้าที่ของอัยการและการพิจารณาพิพากษาคดีในหน้าที่ของศาล สะดวกรวดเร็ว ขึ้น เพราะเป็นการขยายความและแก้ปัญหาดังปฏิบัติแก่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 แต่ก็น่าคิดว่าจะเป็นการลดความเคร่งครัดของบทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของ ประชาชนลงไปในเวลาเดียวกันหรือไม่ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าแม้จะมีผลเช่นนั้น แต่ก็เป็นเรื่องจำเป็น ต่อการป้องกันอาชญากรรมในความนิกรเกี่ยวกับทรัพย์สิน ซึ่งค่อนข้างแพร่หลาย

ส่วนปัญหาทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการรับของโจรโดยตรง ปัญหาแรกคือ การลิดลาม เอาทรัพย์สินโดยเจ้าของทรัพย์สินและเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ค่อยได้ผลมากนัก ในเรื่องนี้ ผู้เขียนพบว่า ปัญหาใหญ่อยู่ที่ตัวเจ้าของทรัพย์สินเองที่มักไม่สามารถจดจำลักษณะ คำทูลรู้พรรณน ทรัพย์สินของตนเอง ได้โดยละเอียดเพียงพอที่จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะติดตามจับกุมได้ทัน่วงที สำหรับ ปัญหาของเจ้าหน้าที่ตำรวจคือการมีอัตรากำลังตำรวจในสัดส่วนที่ไม่เหมาะสมอย่างมากต่อจำนวนประชากร การขาดระบบประสานงานที่ดีและมีประสิทธิภาพ ระหว่างตำรวจนครบาล ตำรวจภูธร และหน่วยวิทยาการ ต่าง ๆ การขาดแคลนยานพาหนะ เครื่องมือสื่อสารและอุปกรณ์ทันสมัย รวมทั้งขาดความ

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 435.

² ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 152

ร่วมเมื่อรวมใจจากประชาชนที่จะช่วยชี้เบาะแสของคนร้าย เป็นต้น ในกรณีของผู้ประกอบการธุรกิจ
 โรงรับจำนำที่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบปฏิบัติของทางราชการโดยเคร่งครัดอยู่แล้ว ย่อมได้รับความคุ้มครองจากข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่าการกระทำกร โดยสุจริตไม่ถึงหย่อนไปกว่าการคุ้มครอง
 เจ้าของทรัพย์สินที่แท้จริงเช่นเดียวกัน ส่วนผู้ประกอบการค้าของเก่าที่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ
 ปฏิบัติของทางราชการโดยเคร่งครัด ก็ได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่าเป็นผู้สุจริต
 เช่นเดียวกับผู้ประกอบการธุรกิจโรงรับจำนำเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม การค้าของเก่าที่มีใ้ปฏิบัติตาม
 กฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ ที่มีอยู่มากมายในขณะนี้ เป็นปัญหาที่ควรให้ความสนใจ
 เอาใจใส่และสอดส่องพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการรับของโจรเป็นอย่างยิ่ง

6.2 ข้อเสนอแนะ

1. สมควรกึ่งข้อสันนิษฐานของกฎหมายแก่ผู้ที่มีทรัพย์สินถูกขโมยว่าเป็นของโจรไว้ในความ
 คุ้มครอง โดยให้เจ้าหน้าที่นำสืบตกอยู่แก่ผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้น **ทั้งนี้จะแก้ไขในกฎหมายใดก็ตาม**

เหตุผล ด้วยเหตุที่ยอมรับกันทั่วไปว่า ในกระบวนการพิจารณาความอาชญากรรม การสืบพยาน
 เป็นภาคที่มีความละเอียดอ่อนมากกว่าภาคอื่นใด ดังที่ได้กล่าวมาในบทที่ 1 แล้วว่า หลักเกณฑ์ของ
 กฎหมายอาญาที่สำคัญคือ เรื่องหน้าที่นำสืบซึ่งถือเป็นส่วนที่สำคัญของการนำความมาลงโทษ
 ตามกฎหมาย ปัญหาที่ว่าแค่นั้น เพียงไร ซึ่งจะถือว่าได้มีการพิสูจน์จนเป็นที่พึงพอใจแก่ศาลแล้ว นับได้
 ว่าเป็นปัญหามาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาระการพิสูจน์ในเรื่องรับของโจรนั้น โจทก์รับภาระหนักมาก
 เพราะจะต้องนำสืบพิสูจน์ให้ได้ว่าจำเลยรู้ว่าทรัพย์สินที่จำเลยได้รับไว้เป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยการ
 กระทำผิด และโดยที่ความผิดฐานรับของโจรกับความผิดฐานลักทรัพย์นั้น แม้โดยข้อกฎหมายแล้ว
 จะแตกต่างกันอยู่มาก โดยเฉพาะในแง่ขององค์ประกอบความผิดก็ตาม แต่ตามข้อเท็จจริงแล้ว เมื่อทรัพย์สิน
 ของเจ้าของทรัพย์สินสูญหายไป และไปปรากฏอยู่ที่จำเลยจึงเป็นเรื่องยากแก่การที่จะวินิจฉัยว่าเป็นความ
 ผิดฐานลักทรัพย์หรือรับของโจรกันแน่ ดังนั้น ควรกึ่งข้อสันนิษฐานของกฎหมายไว้ให้ภาระการพิสูจน์ตก

¹ อภิวิทย์ เพ็ชรศิริ, "การพิจารณาความอาชญาของศาลในประเทศสหรัฐอเมริกา : ระบบการ
 พิจารณาคดีแบบไบเฟออร์เซนต์," : 444.

อยู่แก่เจ้าเลยบ้าง เพื่อนำสืบพิสูจน์ความสุจริตของทนต์ จึงเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้การพิจารณา
คดีความผิดฐานรับของโจรกระทำไ้โดยสะดวกยิ่งขึ้นอันจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้การปราบปราม
การกระทำความผิดฐานรับของโจรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. สมควรคุ้มครองผู้รับของโจรไว้โดยไม่หวังผลประโยชน์ ให้ชัดเจน เพื่อขจัดปัญหา
การตีความกฎหมาย ซึ่งอาจไม่ลงรอยกันและ เป็นการรักษาหลักกฎหมายอาญาในส่วนที่เกี่ยวกับองค์
ประกอบภายในของความผิดเอาไว้มิให้ต้องหาทางออก โดยตีความว่าการรับของโจรต้องมีเจตนา
ทุจริต ซึ่งเป็นการตีความนอกตัวบทและ เป็นการเพิ่มองค์ประกอบความผิด และนอกจากนี้เป็นการ
สนับสนุนให้บุคคลทั่วไปปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ช่วยเหลือเจ้าของทรัพย์สิน ทั้งนี้ควรมีนิติวิธีด้วยกเว้นไว้
ในกฎหมายให้ชัดเจน แต่ผู้รับของโจรไว้โดยไม่หวังผลประโยชน์นี้จะได้รับความคุ้มครองก็ต่อเมื่อ
มิได้กระทำตนเป็นผู้ค้ายาหรือเจ้าของทรัพย์สิน กล่าวคือได้ส่งมอบทรัพย์สินนั้นแก่ เจ้าของหรือบุคคล
อื่นผู้มีสิทธิจะรับทรัพย์สินนั้นหรือแจ้งแก่ เจ้าของหรือบุคคลอื่นผู้มีสิทธิจะรับทรัพย์สินนั้นโดยมิชักช้า หรือ
ส่งมอบทรัพย์สินนั้นแก่เจ้าพนักงานตำรวจ หรือเจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง ผู้มีอำนาจโดยมิชักช้าและแจ้ง
พฤติการณ์ตามที่ทราบอันอาจเป็นเครื่องช่วยในการสืบหาตัวบุคคลผู้กระทำความผิด

เหตุผล จากคดีนี้ทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้ายในรอบ 3 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2520 - 2522
(ดูตาราง 1) จะเห็นได้ว่าจำนวนทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้ายมีจำนวนมากกว่าจำนวนที่ตำรวจสามารถติดตาม
เอาคืนมาได้เป็นอันมาก ซึ่งนับเป็นความสูญเสียอย่างยิ่งแก่บรรดาผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สิน โดยเฉพาะเจ้าของ
ทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้ายย่อมมีความต้องการได้ทรัพย์สินของตนคืนมากเสียยิ่งกว่าได้ตัวผู้กระทำความผิดมา
ลงโทษ และดังได้กล่าวมาแล้วว่า เมื่อคนร้ายกระทำการโจรกรรมได้ทรัพย์สินไ้มาแล้ว มัก "ระบาย"
ทรัพย์สินนั้นไปยังแหล่งรับซื้อของโจร หรือประชาชนทั่วไปที่ตักตวงได้ทรัพย์สินหรือสิ่งของในราคาถูก สำหรับ
สถานที่รับซื้อ - ขายทรัพย์สิน ที่อาจรับทรัพย์สินที่เป็นของโจรไว้จะโดยรู้หรือไม่รู้ก็ตาม เช่น โรงรับจำนำและ
หรือร้านค้าของเก่า มีกฎหมายพิเศษ คือ พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. 2505 และพระราชบัญญัติ
ควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. 2474 ให้ความคุ้มครองผู้ประกอบการธุรกิจและหรือผู้
ประกอบการที่สุจริตไว้ โดยหากรับไว้โดยไม่รู้ว่า เป็นของโจรหรือไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคนร้าย และได้

ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการโดยถูกต้องแล้ว ผู้ประกอบธุรกิจหรือผู้ประกอบการนั้น ย่อมไม่มีความผิดฐานรับของโจร บางกรณีมีสิทธิเรียกค่าไถ่ทรัพย์สินนั้นจากเจ้าของทรัพย์สินนั้นได้อีกด้วย

แต่สำหรับประชาชนทั่วไปที่ได้รับทรัพย์สินไว้ โดยหลักแล้วย่อมไม่มีความผิดฐานรับของโจร เว้นแต่จะเข้าตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดว่าไม่มีความผิดหรือไม่ต้องรับโทษ แต่ไม่ผิดด้วยดี ตอนใดเปิดโอกาสให้ผู้รับที่รู้ว่าทรัพย์สินนั้นเป็นของโจร ซึ่งบางกรณีรู้ตัวเจ้าของที่แท้จริงแล้ว รับซื้อทรัพย์สินนั้นจากคนร้าย โดยประสงค์จะส่งคืนให้เจ้าของทรัพย์สินที่ไม่ต้องรับผิดแต่อย่างใด จึงเป็น "จุกสะกัก" มีให้ "พลเมืองดี" ที่หวังจะช่วยเหลือเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้รับซื้อทรัพย์สินไว้โดยสุจริต แต่มารู้ภายหลังว่าเป็นของร้าย หรือผู้รับของโจรเอาไว้โดยไม่ระมัดระวัง หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ส่งมอบทรัพย์สินแก่เจ้าของหรือตำรวจก็ได้ ด้วยเกรงว่าตนเองจะมีความผิดฐานรับของโจร ด้วยเหตุที่กฎหมายไม่เปิดโอกาสให้ "พลเมืองดี" ดังกล่าว ช่วยเหลือเจ้าทรัพย์หรือตำรวจในกรณีนี้ได้สะกดกนัก หากจะมีการบัญญัติกฎหมายกำหนดวิธีการปฏิบัติและให้ความคุ้มครองแก่พลเมืองดี ในกรณีดังกล่าวไว้ น่าจะเกิดผลดีแก่ทั้งเจ้าทรัพย์เองที่จะมีโอกาสได้ทรัพย์สินคืนมากขึ้น รวมทั้งแก่ตำรวจที่อาจได้เบาะแสของคนร้ายอีกด้วย

3. ดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่ ๔ ว่า เป็นสาเหตุที่เกิดแก่เจ้าของทรัพย์สินคือไม่สามารถจกรำรายละเอียดเกี่ยวกับคำพิพากษาหรือรูปพรรณทรัพย์สินของตนได้ หรือจกรำได้แต่ไม่เพียงพอแก่การติดตามหรือสืบสวนสอบสวน จนแม้คำพิพากษาหรือเจ้าของทรัพย์สินเองติดตามทรัพย์สินหรือสิ่งของนั้นแล้วก็ไม่สามารถจกรำได้หรือแม้จะจกรำได้แต่ก็ไม่มีหลักฐานที่จะยืนยันกรรมสิทธิ์กับได้ จึงทำให้จำนวนของหายที่ไม่สามารถติดตามเอาคืนได้สูงกว่าจำนวนของหายที่มีความเอาคืนได้เป็นอันมาก ดังนั้น ผู้เขียนจึงขอเสนอให้เจ้าของทรัพย์สินควรระมัดระวังเก็บรักษาทรัพย์สินของตนให้ปลอดภัย พร้อมทั้งจกรำ ดังเอกสารรายละเอียดเกี่ยวกับคำพิพากษาหรือรูปพรรณทรัพย์สินไว้ให้มากที่สุด สำหรับทรัพย์สินที่มีหมายเลขหรือเครื่องหมายเฉพาะควรจกรำบันทึกไว้เป็นหลักฐาน รวมทั้งอาจทำคำพิพากษาหรือเครื่องหมายพิเศษเอาไว้ที่ตัวทรัพย์สิน ๆ ด้วย พร้อมทั้งเขียนได้เสมอตัวอย่างการประกอบเลขดังลักษณะรูปพรรณทรัพย์สิน การดูคำพิพากษาและอธิบายหมายเออทรัพย์สินแต่ละชนิดไว้ด้วย และในบทที่ 5 นี้ได้กล่าวถึงตัวอย่างประกาศรูปพรรณทรัพย์สินด้วย ซึ่งออกประกาศโดยกองทะเบียนทรัพย์สินและสิทธิของกรมที่ดินเป็นตัวอย่างจึงควรละเอียดยิ่งกว่าไว้ เพื่อคงเป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่ตำรวจเมื่อเกิดกรณีทรัพย์สินหายขึ้นด้วย

4. กรมตำรวจควรจัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจ ศึกษาวิจัยและติดตามทรัพย์สินซึ่งมีผู้กระทำความผิดขอทรัพย์สินนั้น รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ (ศปร.) เช่น ศูนย์ป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมอัญมณีและอื่น ๆ เป็นต้น รวมทั้งปรับปรุงระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีในส่วนที่ว่าการประสานงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นลงและจัดให้ทุกหน่วยได้ใช้เครื่องมือสื่อสารอันทันสมัย เพื่อความสะดวกรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ เนื่องจากการคมนาคมติดต่อกันในปัจจุบันกระทำได้โดยสะดวกรวดเร็วมาก คนร้ายจึงสามารถเคลื่อนย้ายทรัพย์สินไปได้ในระยะทางไกล โดยใช้เวลาเพียงเล็กน้อย แต่ตำรวจมีขั้นตอนการทำงานมากมายที่ล่าช้าและเป็นอุปสรรคต่อการติดตามจับกุมคนร้ายในพื้นที่ที่เกิดเหตุร้าย ดังที่โคกล่าวมาแล้วในหัวข้อที่ 5.1.3 เมื่อตำรวจไม่สามารถออกประกาศรูปพรรณทรัพย์สินดังกล่าวได้โดยรวดเร็ว จึงเกิด "ช่วงเวลา" ที่คนร้ายสามารถนำของโจรนั้นไปจำหน่ายหรือขายให้ร้านค้าของเขาได้โดยสะดวก และถึงตำรวจออกประกาศไล่ล่าช้ามากเพียงใด โรงรับจำนำและร้านค้าของเขาก็สามารถรับทรัพย์สินนั้นไว้โดยปลอดภัยจากความรับผิดชอบเพียงนั้น ผู้เขียนจึงขอเสนอข้อพิจารณา ดังนี้

1 ในพื้นที่ที่ได้รับแจ้งกรณีทรัพย์สินหาย ให้สถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุหรือหน่วยที่ได้รับแจ้ง รับที่ทราบละเอียดคำขอรื้อพรรณทรัพย์สินนั้นจากเจ้าของหรือผู้แจ้งให้ชัดเจนเพียงพอต่อการสืบสวน ติดตามจับกุม แล้วรีบวิทยุแจ้งให้กองทะเบียนประวัติอาชญากร กรมตำรวจ ทราบโดยด่วน เพื่อดำเนินการออกประกาศรูปพรรณทรัพย์สินที่ถูกขโมย (ตามแบบฟอร์มและรายละเอียดในข้อ 5.1.3 (ก))

2 กองทะเบียนประวัติอาชญากร กอรับดำเนินการออกประกาศ แล้วรีบวิทยุแจ้งให้สถานีตำรวจที่ราชอาณาจักร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกแห่งทราบโดยด่วนที่สุด

3 สถานีตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องรีบดำเนินการแจ้งประกาศให้โรงรับจำนำและร้านค้าของเขาในท้องที่รองตามทราบคำขอรื้อพรรณทรัพย์สินที่ถูกขโมยโดยเร็วที่สุด แล้วดำเนินการสืบสวนติดตามจับกุมคนร้ายในพื้นที่

4 ให้เจ้าหน้าตำรวจดำเนินการตามข้อ 1, 2 และ 3 ให้เสร็จสิ้นภายใน 24

ชั่วโมง

5. สันนิษฐานให้เอกชนจัดตั้งธุรกิจการประกันภัยและตีความทรัพย์สินมีค่าที่ถูก ประทุรภัยหรือสูญหายไป ทั้งนี้ เพื่อเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระการป้องกันการโจรกรรมและ สันนิษฐานเจ้าหน้าที่ตำรวจในการติดตามเอาทรัพย์สินจากคนร้าย หรือผู้ที่มิชอบโจรอยู่ในความ ครอบครอง กังที่บางประเทศได้ประสบความสำเร็จมาแล้ว เช่นผู้ประกอบการประกันภัยถึง กล่าว อาจกำหนดเครื่องหมายหรือทำคำหนังสือไว้ที่ตัวทรัพย์สิน แล้วแจ้งให้โรงรับจำนำและ ร้านค้าของเก่าทราบเครื่องหมายหรือคำหนังสือ นั้น ๆ โดยอาจตกลงกันว่า ในกรณีมีผู้นำทรัพย์สินหรือ สิ่งของใดที่มีเครื่องหมายหรือคำหนังสือดังกล่าวมาจำนำ ขายหรือฝาก หรือติดต่อกับโรงรับจำนำหรือ ร้านค้าของเก่านั้น ให้โรงรับจำนำหรือร้านค้าของเก่านั้นรีบแจ้งให้บริษัทประกันภัยและตำรวจทราบ โดยด่วน หรืออาจล่วงเวลาค่นร้ายไว้ โดยอาจกำหนดเป็นเงินรางวัลแก่โรงรับจำนำหรือร้านค้า ของเก่าตามสมควรเป็นต้น ซึ่งวิธีการนี้น่าจะเหมาะสมที่จะให้บริการแก่ธุรกิจหรือเอกชนที่มีทรัพย์สิน จำนวนมาก ๆ ส่วนประชาชนธรรมดา อาจต้องรับภาระค่าบริการมากเกินไปจนความจำเป็นแต่ก็นับว่า เป็นวิธีการที่น่าศึกษาวิธีหนึ่ง

6. ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อ 5.3.3 และหัวข้อ 5.3.5 ว่าพระราชบัญญัติ ควบคุมการขายทอดตลาดและคำร้องเก่า พ.ศ.2474 ใช้บังคับมานานแล้ว มีปัญหาปฏิบัติที่ไม่รัดกุม เหมาะสม เป็นเหตุให้มีการรับซื้อของที่ได้อาจจากการโจรกรรมหรือของที่ลักลอบหนีภาษีอากร เข้า มาในประเทศแล้วนำไปจำหน่ายในราคาถูกอยู่เสมอ ๆ ทางราชการได้กระทรวงมหาดไทย จึง ได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและคำของเก่า พ.ศ. เมื่อปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้กฎหมายควบคุมการขายทอดตลาดและคำของเก่า มี ประสิทธิภาพในการบังคับใช้ และสามารถป้องกันอาชญากรรมของโจรหรือลักลอบขายของหนีภาษีอากร ได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น (ดังร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและคำของเก่า พ.ศ. ในลักษณะ) ในเรื่องนี้ มีข้อเสนอเสนอให้กำหนดคำนิยามคำว่า "ของเก่า" ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะกฎหมายฉบับปัจจุบันและร่างที่กล่าวถึงพิจารณากันอยู่ในขณะนี้ มีลักษณะของของเก่าไว้โดย คัดเจน เพราะตามความเป็นจริงแล้ว คำว่า "ของเก่า" มี 2 ลักษณะ คือ "ของเก่าเพราะเก็บไว้ นาน" (Old) และ "ของเก่าเพราะได้ใช้" (Used) ซึ่งทั้งสองกรณีและสภาพต่างกัน อันจะทำให้ การซื้อขายของเก่าเพราะเก็บไว้ นาน และของเก่าเพราะได้ใช้แล้ว สภาพต่างกันมาก

นอกจากนี้ ผู้เขียนเห็นตรงกับคณะกรรมการร่าง ฯ ที่เสนอให้มีการควบคุมการซื้อขาย
ของเก่า โดยนำวิธีการสามที่พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2517 ถ้าแปลไว้คือในมาตรา 15 แห่งร่างพระราชบัญญัติควบคุมการซื้อขายทองคำและคำ
ของเก่า พ.ศ. ยกร่างไว้ว่า

"มาตรา 15 ในการรับซื้อ รับแลกเปลี่ยน หรือรับโอนทรัพย์สินใหญ่ๆ ของเก่าจกแจ้ง
รายการเกี่ยวกับบัตรประชาชนของผู้เสนอขาย แลกเปลี่ยน หรือโอนไว้ให้ชัดเจนในสมุดบัญชีแห่ง
การการค้าขาย

ในกรณีที่มีผู้เสนอขาย แลกเปลี่ยน หรือโอนไม่ต้องมีบัตรประชาชนตามกฎหมาย ให้จัด
แจ้งรายการเกี่ยวกับเอกสารแสดงชื่อ ที่อยู่แทนบัตรประชาชน"

อย่างไรก็ตาม โดยที่พระราชบัญญัติควบคุมการซื้อขายทองคำและคำของเก่า เป็นกฎหมาย
ที่เข้ามามีส่วนสำคัญในทางธุรกิจ จึงสมควรพิจารณาข้อกำหนดต่าง ๆ ทั้งในกติกากฎหมายและระเบียบ
ปฏิบัติของทางราชการ โดยไม่ทำให้ผู้ประกอบการและผู้ซื้อ ผู้ขายที่สุจริต ประสบปัญหาความยากลำบาก
ในการซื้อขายทรัพย์สินเงินไป อันจะยิ่งเป็นการบั่นทอนเสรีภาพทางเศรษฐกิจของประเทศอันยิ่งด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย